

CONCEPTVERSLAG van de vergadering van de commissie Ruimte en Groen, gehouden op 20 december 2004 in het Provinciehuis te Utrecht

Aanwezig:

Dhr. M. van de Groep (voorzitter), dhr. mr. J.H. Ekkers (gedeputeerde), dhr.drs. J.P.J. Lokker (gedeputeerde), dhr.drs. W.J. Bos (PvdA), dhr.dr. R. Bisschop (SGP), dhr. J.L.M.N. Damen (VVD), mw.drs. A.J. Dekker (D66), mw. L.C. Dekkers-Raadsen (CDA), mw. A.J.M. van Dongen (Groen Links), mw. P. Doornenbal-van der Vlist (CDA), dhr.drs. C. de Heer (ChristenUnie), dhr. J.M. Kloppenborg (Groen Links), dhr. S.J. Klarenbeek (VVD), dhr.mr. J.G.M. Reerink (PvdA), dhr. J.L.N. Schreurs (PvdA), dhr. B. de Vogel (VVD), dhr. F.J. Vos (VVD), dhr.drs. R.E. de Vries (D66) alsmede dhr. ir. B.A. Witteman (SP);

Afwezig: mw. A. Jonkers-Cornelisse (SP), mw.mr. M.N.(VVD), mw. J.C. Kramer (PvdA), mw. I.M. Oosterling (LPF), dhr. P. Seldenrijk (CDA), dhr.drs. R.G.P.M.Ruijs (CDA) en dhr. C.J. van Kranenburg (ChristenUnie);

Van ambtelijke zijde aanwezig:

Mw.drs. J.J.C. Stam (adjunct griffier), mw. B. Vet (commissiesecretaris) en mw. G. van Weerd (verslag).

1. Opening

De voorzitter, de heer Van de Groep, opent de vergadering met een woord van welkom.

De berichten van verhindering worden doorgenomen.

2. Ingekomen stukken

De brief van de heer G.F. Westerman, secretaris van MSV SALZ inzake krantenartikel crossbaan, wordt voor kennisgeving aangenomen.

3. Mededelingen

De heer Lokker zet uiteen dat hij onlangs in De Venen was voor een werkbezoek. Tijdens een bezoek aan een boerderij is het idee ontstaan om deze statencommissie een koe te laten adopteren met de naam "Regje". Hij stelt voor dat de commissie REG zich over zijn suggestie beraadt en daar in januari op terugkomt. Aldus wordt besloten.

Tevens wordt afgesproken dat de commissie REG nadere informatie over dit voorstel via de mail zal ontvangen.

4. Vaststellen van het verslag van 11 november 2004

Het verslag van deze vergadering wordt met in achtneming van de wijzigingsvoorstellen vastgesteld.

Vaststellen van het verslag van 29 november 2004

Het verslag van deze vergadering wordt met in achtneming van de wijzigingsvoorstellen vastgesteld.

5. Rondvraag

De heer De Heer vraagt of de gedeputeerde een notitie kan opstellen over landschapsfondsen c.q. eventuele kansrijke "rood voor groen" constructies, teneinde de mogelijkheden daarvan voor de provincie Utrecht in beeld te brengen. Het wetenschappelijk bureau van de Christen Unie publiceerde het boekje "Boeren voor morgen", waarin wordt voorgesteld om per provincie landschapsfondsen op te richten. Tijdens de jubileumbijeenkomst van de Agrarische Natuurvereniging Ark en Eemland hield oud-minister Winsemius een pleidooi voor een landschapsfonds per nationaal landschap. Sindsdien doet de regio Eemland enthousiaste pogingen om gelden te verdubbelen via provincie, rijk en Europa.

De heer Lokkers antwoordt dat hij dit onderwerp tezamen met de heer Ekkers met deze commissie zal bespreken. Het landschapsfonds zal voor een volgende vergadering (januari of februari) worden geagendeerd aan de hand van een korte notitie.

De heer Kloppenborg vraagt of de commissie informatie kan ontvangen over de nieuwe afspraken die zijn gemaakt over de verstedelijkingsopgave voor Eemland en het BRU-gebied.

De heer Ekkers antwoordt dat relevante informatie ter kennisneming zal worden gezonden naar de commissie REG. Vervolgens kan worden beoordeeld of de commissie daarover inhoudelijk van gedachten wil wisselen.

De heer Reerink memoreert de discussie in het kader van het streekplan over de dassen en de oranje lijst soorten. Hij vraagt of er in het kader van de Handleiding Bestemmingsplannen ook wordt gekeken naar de oranje lijst soorten.

De heer Ekkers zegt toe dat deze vraag via de notulen van deze vergadering zal worden beantwoord.

Voorts signaleert de heer Reerink dat er in het kader van de ontwikkelingsplanologie onduidelijkheid bestaat over de terminologie. Hij stelt voor dat de commissie een volgende keer apart aandacht besteed aan ontwikkelingsplanologie, met name aan een eenduidig begrippen kader. Ook is het goed dat de commissie een visie op ontwikkelingsplanologie gaat ontwikkelen.

De heer Ekkers antwoordt dat hij een brainstormende bijeenkomst over ontwikkelingsplanologie een goede zaak vindt. Hij kan zich ook voorstellen dat er een extern deskundige wordt uitgenodigd voor het geven van toelichting ten behoeve van deze commissie. Hij zal ervoor zorgen dat er in de vergadering van februari/maart gelegenheid voor brainstorming, zonder stukken, wordt geboden over dit onderwerp

De heer Bos adviseert om ook het advies van de VROM-raad over “buiten bouwen” te betrekken bij de discussie over ontwikkelingsplanologie.

De heer Vos steunt de suggestie van de heer Reerink. Hij stelt voorts dat de uitkomsten van de behandeling van de Nota Ruimte in de Tweede Kamer moeten worden meegenomen in de discussie van deze commissie over ontwikkelingsplanologie.

De heer Reerink merkt op dat enkele onderwerpen van de Agenda 2010 tot nog toe slechts in procedurele zin zijn behandeld, bv. het Groene Hart en De Heuvelrug. Het wordt tijd dat deze commissie zich daarover ook inhoudelijk gaat buigen.

De heer Lokker merkt op dat er eerst een strategische discussie over de Agenda 2010 zal worden gehouden. Daarna zal per onderwerp worden gezien in welke commissie een en ander inhoudelijk moet worden behandeld. De heer Ekkers voegt eraan toe dat hij over enkele maanden met deze commissie inhoudelijk van gedachten wil wisselen over Fort Vechten.

De heer Reerink vraagt of er voor de behandeling van onderwerpen in het kader van de Agenda 2010 een planning kan worden opgesteld.

De voorzitter memoreert dat de staten begin 2005 eerst de uitgebreide rapportage tegemoet zien over de stand van zaken Agenda 2010. Aan de hand van die informatie kan worden besproken hoe, waar en in welke vorm de afzonderlijke onderwerpen verder moeten worden aangepakt. Aldus wordt besloten.

Mevrouw Dekkers merkt op dat er in het kader van de “aanwijzing foerageergebieden” nieuwe ontwikkelingen gaande zijn. Daarover zijn in de Tweede Kamer moties aangenomen, w.o. een motie van het CDA, inhoudende dat er meer tijd moet worden genomen voor de aanwijzing, en dat een en ander in het hele land op vrijwillige basis dient plaats te vinden, in nauw overleg met de belanghebbenden. Zij vraagt hoe het college van GS hieraan gevolg gaat geven.

De heer Lokker antwoordt dat GS geen uitvoering kunnen geven aan een aangenomen motie in de Tweede Kamer. Eerst moet de minister aangeven hoe hij zelf tegen die motie aankijkt.

Wel is nu reeds duidelijk dat niet 1 oktober, maar 1 juni 2005 de datum wordt voor de aanwijzingen. De provincie Utrecht heeft aangegeven het draagvlak voor deze maatregel te willen vergroten en om die reden al in januari met de gebieden in gesprek te zullen gaan. Sterk wordt ingezet op de communicatie met het gebied. Duidelijk moet zijn hoe de minister met de motie wil omgaan, met name wanneer duidelijk wordt dat het aantal hectares dat nodig is voor begrenzing op basis van vrijwilligheid niet haalbaar is. GS van Utrecht zullen niet los van IPO reageren op een aangenomen motie in de Tweede Kamer.

Portefeuille dhr. drs. J.P.J. Lokker

6. Evaluatie en nieuwe opgaven De Venen

De heer Lokker gaat uitvoerig in op de status van voorliggend stuk.

Het is van belang dat een aantal zaken in het Veenweidegebied met elkaar worden verbonden, nl. een intelligent waterbeheer, het tegengaan van bodemdaling en economisch verantwoord agrarisch landgebruik.

In het maken van keuzes, doen zich grote dilemma's voor. Wanneer als hoofddoelstelling wordt genoemd "het volledig tegengaan van de bodemdaling", dan houdt dat in dat het waterpeil op maaiveldhoogte moet worden gehouden, echter, daardoor zal de landbouw én het veenweidelandschap gaan verdwijnen, met hoge kosten voor peilbeheer, bebouwing en het opkopen van landbouwgronden. Het is dan ook de vraag of die doelstelling wel realistisch is, gezien de politieke en maatschappelijke kosten.

Het is mogelijk de hoofddoelstelling te veranderen in bv. "het in standhouden en beheren van het karakteristieke veenweidelandschap en het zoveel mogelijk tegengaan van bodemdaling". Daardoor moet er in bepaalde gebieden acceptabel waterpeil voor de landbouw blijven.

Hij brengt de uitgangspunten van het zgn. Veenweide Manifest in herinnering. O.a. wordt daarin aangegeven dat een verminderde drooglegging grotere hydrologische eenheden vergt en een daarbij aangepast landgebruik. Dit dilemma moet worden opgelost in het project De Venen. Nagegaan moet worden welke gebieden in aanmerking komen voor landbouwkundig gebruik, met bijbehorend peilbeheer, voor natuur, voor waterberging e.d.

De urgentie van de problematiek is groot en derhalve wordt dit onderwerp nu ter discussie gesteld. Medio 2005 moet er duidelijkheid komen over de aanpak in De Venen zodat ook de inwoners op tijd duidelijkheid wordt geboden. De boeren zijn de beheerders van het landschap, echter, de agrariërs dreigen nu in hoog tempo uit De Venen te verdwijnen. De toegevoegde waarde van de landbouw moet worden vergroot. Hij vraagt de commissie zich uit te spreken over:

- de vraag in welke richting GS voorstellen moet gaan ontwikkelen, c.q. het kader daarvoor.
- de betekenis van de nieuwe opgave voor water en de autonome ontwikkeling van de landbouw.

De heer De Heer memoreert de woorden van architect Balothra nl. "Je moet nooit beginnen bij het probleem, je moet altijd beginnen bij je droom." Hij sprake deze woorden in het kader van het waterbeleid 21^e eeuw, maar deze woorden gelden evenzeer voor De Venen.

Het voorliggende stuk "Evaluatie en Nieuwe opgaven De Venen" brengt helder alle problemen en vraagstukken in kaart, maar wel ontbreken daarin de bijbehorende dromen, ideaalbeelden en toekomstperspectieven. De gedachtegang begint bij alle probleemvelden en eindigt met een roep om een gemeenschappelijke visie. Maar eigenlijk moet er andersom worden gewerkt. Eerst beginnen bij de dromen en dan terugkijken welke problemen dat ideaalbeeld in de weg staan. Waar wil de provincie over twintig jaar zijn en welke kleine stapjes moeten nu worden gezet om daar uit te komen?

Voor de veenweidegebieden in het Groene Hart gelden vijf verschillende dromen, zoals tijdens een studiedag van het Hoogheemraadschap AGV naar voren kwam.

Na de statenverkiezingen van 2003 organiseerde dit waterschap een studiedag voor bestuurders van provincies en gemeenten en pleitte daar voor heldere keuzes per polder. Kies per polder of per waterstaatkundige eenheid wat het beste toekomstperspectief is en ga daar dan zo snel mogelijk mee aan de slag.

Er werden vijf kijkrichtingen gepresenteerd:

- welvaartslandbouw (met schaalvergroting als prioriteit nummer 1);
- welzijnslandbouw (met verbreding van de landbouw als prioriteit);
- recreatie in een waterrijke omgeving (motto "gondelpark met nationaal Vondelparkgevoel", met intensieve recreatie als financiële motor);
- wonen aan het water (motto "huisje-bootje-beestje", met woningbouw als financiële motor);
- veen (ofwel veenvorming in grote natte natuurgebieden, met natuurontwikkeling als hoogste prioriteit).

Deze toekomstperspectieven hebben alleen kans van slagen als er met robuuste eenheden wordt gewerkt. De boodschap van AGV was duidelijk. Er moet snel worden gekozen en niet overal moet worden vastgehouden aan de vijf kijkrichtingen.

De praktijk is helaas dat men niet durft te kiezen. In iedere polder wordt op vijf paarden gewed, er wordt met vijf verschillende strategieën gewerkt, die onderling strijdig zijn en hier en daar fors botsen. Dat valt in het voorliggende commissiestuk te lezen.

Het plan De Venen was in feite een broos compromis, want om iedere halve hectare werd "heftig gevochten". Maar dat betekent ook dat er in de afgelopen vijf jaar heel versnipperd en fragmentarisch aan die vijf droombeelden is gewerkt. Nergens kreeg een van die vijf dromen alle kansen die er zijn.

Spreker vraagt hoe ver de drie Groene Hart provincies intussen zijn gevorderd met hun interprovinciale Groene Hart visie en met de uitwerking van het Manifest Veenweiden. Hij hoopt dat die visie als vertrekpunt kan dienen voor de nieuwe bestuursnotitie Naar een Nieuw Plan de Venen.

De voorliggende evaluatie maakt duidelijk dat er behoefte is aan een sterkere sturing vanuit gezamenlijke visie en doelstellingen. Punt 7 is de sleutelpassage van de evaluatie, maar juist deze passage is uiterst kort en hier missen de vijf dromen. Als die gezamenlijke visie helder is en het bijbehorende geld wordt geregeld, dan kan men goed aan de slag met de aanbevelingen onder punt 5 en 6, nl. concretisering van doelen, kwantificering van doelstellingen, sterke sturing van de uitvoering. Daaruit volgt vanzelf een Plan van Aanpak voor water, landbouw, natuur, milieu en recreatie.

Men dient ervoor op te passen niet aan de verkeerde kant te beginnen. Als het vertrekpunt is het huidige Plan van Aanpak De Venen, waar een klein beetje aan wordt gesleuteld vanwege de nieuwe opgaven ten aanzien van waterberging, robuuste natte as, Agenda westelijke veenweiden, dan ziet hij het somber in. Wanneer daarentegen wordt begonnen bij de vijf dromen, dan heeft hij er alle vertrouwen in dat het goed komt.

De heer Kloppenborg merkt op dat er eindelijk een evaluatie voorligt van een proces dat al zes jaar geleden van start is gegaan. De evaluatie geeft ook aan dat het proces niet zo voorspoedig is verlopen. Nu is het ook tijd om te kijken naar de nieuwe opgaven die vooral samenhangen met ontwikkelingen ten aanzien van het waterbeleid. De gevolgen van de Europese kaderrichtlijn Water komen steeds meer in beeld, echter, het Waterbeleid van de 21^e eeuw is nog niet meegenomen in de eerste opzet van het plan De Venen, terwijl dat absoluut nodig is. Ook in het streekplan is duidelijk geformuleerd dat water als een sturend principe geldt. Spreker sluit zich aan bij het betoog van de heer De Heer, nl. dat er duidelijke keuzes moeten worden gemaakt. Het geld moet vooral besteed worden aan zaken die aan een nieuwe opgave zijn gekoppeld. Belangrijk is het om te kijken naar meer robuuste gebieden. Zaken mogen niet strijdig zijn met het einddoel, nl. duurzame waterbeheersing en de realisering van een blijvend ambitieus duurzaam natuurdoeltype voor dit gebied. Spreker heeft vooral behoefte aan een inhoudelijke discussie; tot nog toe ging het vooral om het proces. De opgave moet inhoudelijk worden geherformuleerd. Hij hoopt dat de gedeputeerde erin slaagt financiële middelen voor dit project te genereren, wellicht middels een gebiedsfonds of een Europese subsidie. Het is van belang dat de ambities niet bij voorbaat worden getemperd.

De heer Witteman zet uiteen dat het veenweidegebied uniek is in zijn soort en in de hele wereld. Het maken van keuzes duurt te lang terwijl de landbouw in het veenweidegebied onder grote financiële druk staat. De SP wil het veenweidegebied behouden en de bodemdaling moet worden teruggedrongen, echter, dit staat weer op gespannen voet met het economisch exploiteren van de landbouwbedrijven. Er kan maar één keus worden gemaakt, en dat is kiezen voor de toekomst, nl. verdere bodemdaling niet meer toestaan. Dat betekent dat economisch rendabel boeren niet meer mogelijk zal zijn in het Veenweidegebied. Dit wordt niet alleen door de hoge grondwaterstand veroorzaakt maar ook door inkopers van melk.

De heer De Vries laat weten dat de ambities niet zomaar kunnen worden verlaagd, omdat er minder gelden beschikbaar zijn. Hij sluit zich dienaangaande aan bij de opmerkingen van Groen Links. De provincie moet helderheid scheppen over de waterberging, en wel op korte termijn. Over deze kwestie bestaat in de Ronde Venen de nodige onrust.

D66 is van mening dat vooral moet worden gekozen voor een duurzame inrichting van het gebied in de zin van ecologisch en natuur maar ook in de richting van landbouw. Hij is het eens met de SP dat de landbouw in het gebied vrijwel onmogelijk wordt. D66 staat op het standpunt dat er gelet op de autonome ontwikkelingen in het gebied moet worden onderkend dat de landbouw daar op termijn zal gaan verdwijnen en dat dit moet worden geaccepteerd. In die richting moeten keuzes dan ook naar het oordeel van D66 worden gemaakt. Het is onmogelijk om alles met geld en subsidies in stand te houden. Wellicht is een natuurorganisatie beter in staat om dit gebied te beheren dan dat het gebied met ingrijpende financiële hulp en ondersteuning aan boeren moet worden overlaten.

Op een vraag van de heer Reerink, antwoordt de heer De Vries dat er in het gebied onder boeren sprake is van een natuurlijk verloop. Wellicht dat een aantal boeren zich in bepaalde gebieden toch kan handhaven, echter, de realiteit is dat niet alle boeren daar kunnen blijven met inzet van vele financiële middelen. Er moet ook worden ingezet op ecologische verbindingzones, natuurontwikkeling e.d.

De heer Reerink is blij met deze nuancering in de uitspraken van D66.

Mevrouw Doornenbal vraagt zich af of het nu om de inhoud gaat of alleen maar om de structuren. Eerder werd aangegeven dat de onderlinge samenhang een complex gegeven is. Zij vindt voorliggende notitie zeer moeilijk leesbaar. Haar fractie had daar meer van verwacht.

H.i. dient er een korte notitie te verschijnen waarin het volgende wordt aangegeven:

- waar gaat het om?
- waar gaan we naar toe?
- en hoe kan dat worden bereikt?

Antwoorden op die vragen zijn nodig om inhoudelijk over de nieuwe opgaven De Venen van gedachten te kunnen wisselen; daaraan heeft het tot nog toe ontbroken.

Zij begrijpt dat er sprake is van een financieel probleem. Er zou door de diverse provincies een notitie worden voorbereid ten behoeve van een nieuw plan De Venen; zij gaat ervan uit dat die notitie in deze commissie inhoudelijk wordt besproken.

Er moeten keuzes worden gemaakt terwijl er tegenstrijdige doelen zijn. Het maken van keuzes is werkbaarder en duurzamer dan “twee heren te dienen”. Dat betekent een reconstructie voor het gebied om robuustere eenheden te krijgen en grotere peilvlakken, geld of alternatieve locaties voor uitplaatsing van agrariërs. Het is van het grootste belang dat er voor het gebied duidelijkheid wordt geschapen en inzicht in de problemen wordt geboden. Het CDA hecht zeer aan een goede communicatie met het gebied.

Zij vraagt naar het standpunt van de gedeputeerde, met name waar het gaat om de inzet van financiën in relatie tot de ambities van het plan.

De heer Reerink meent dat voorliggend stuk ook van toepassing zou zijn geweest op het Groene Hart. Voor het Veenweidegebied is vrijwel dezelfde benadering en aanpak gekozen als voor het Groene Hart, nl. een bestuurlijke benadering en geen inhoudelijke benadering. Hij betreurt dat. Hij is er steeds van uitgegaan dat er in deze vergadering een inhoudelijke discussie zou gaan plaatsvinden over keuzes in het kader van het Veenweidegebied, bv. over het waterpeil.

In voorliggende notitie wordt verwezen naar informatieve rapporten, echter, via de WEB-sites van provincie, het LEI en ministeries zijn deze niet opvraagbaar. Hij vindt het onterecht dat er naar stukken wordt verwezen die niet inzichtelijk zijn.

Hij meent dat er geen sprake is van een daadwerkelijke evaluatie omdat de kosten en de baten niet helder in beeld zijn gebracht terwijl er ook geen harde lessen naar voren komen. Wel kwam bij hem de vraag naar voren hoeveel externe bureaus hiermee inmiddels aan de slag zijn gegaan.

Het kan niet zo zijn dat het waterpeil maar omhoog wordt gebracht. Z.i. is het altijd de bedoeling geweest dat er gestreefd moet worden naar een veenweidegebied met een goede mix van functies. Daar waar het water omhoog moet, moet natuur de ruimte krijgen. Nimmer is er sprake van geweest dat er alleen maar moerassen zullen gaan ontstaan. Er moet in het veenweidegebied een mix ontstaan van moerassen/veenweide/EHS/landbouw.

De heer Witteman wijst op de duurzaamheid van het gebied. De enige manier om in het veenweidegebied duurzaamheid te creëren is te voorkomen dat de bodemdaling voortzet. De Provinciale Staten dienen z.i. te kiezen voor de lange termijn oplossing en voor duurzaamheid en dat betekent een hoog grondwaterpeil, zodat de boer niet drie keer maar twee of één keer kan maaien.

De heer Reerink meent dat dit in sommige gebieden inderdaad het geval zal zijn. Duidelijk is dat de nadelen van de boeren in het gebied niet integraal kunnen worden gecompenseerd. Wel is het mogelijk om onderscheid in locaties te maken. Er zijn wel degelijk zandruggen en hogere gebieden aanwezig. Differentiatie in de veenweidegebieden is z.i. noodzakelijk.

De heer Witteman kan zich daar wel in vinden maar wijst op de melkprijs die momenteel zeer onder druk staat. Twee jaar geleden werd er nog 50 eurocent per liter betaald terwijl dat nu nog maar 25 eurocent per liter is.

De heer Reerink meent dat er in de mix van functies een vermenging van deels natuur en deels agrarisch mogelijk moet zijn hetgeen agrarisch natuurbeheer mogelijk maakt. Boeren kunnen daarvoor een redelijke vergoeding ontvangen, teneinde daarmee hun inkomen te vergroten. Op dit vlak moeten er nadrukkelijk keuzes worden gemaakt.

De heer Witteman memoreert het statenbesluit dat er een bodemkaart zal worden ontwikkeld. De SP heeft daar tegenin gebracht dat de bewijslast moet worden omgedraaid: eerst moet worden aangetoond dat er géén bodemdaling optreedt door scheuring van grasland. Het is volstrekt onjuist om maar af te wachten totdat er bodemdaling optreedt.

De heer Reerink memoreert dat destijds gesproken is over de ingewikkelde Groene Hart structuur met vele partijen in het Bestuurlijk Platform. Ook in de structuur voor het Veenweidegebied is sprake van zeer vele spelers. Hij had verwacht dat er een voorstel zou komen hoe er een meer effectieve structuur kon worden opgezet dan nu het geval is.

De heer Vos geeft aan dat er ten aanzien van de evaluatie twee pregnante zaken naar voren komen. Het besturingsmodel blijkt niet te voldoen en de financiën schieten zwaar tekort. Dit heeft vele gevolgen. Het besturingsmodel moet effectiever worden ingericht. Voor wat betreft de financiën kan hij zich voorstellen dat er eenzelfde systematiek als voor de Vinac-opgave wordt gehanteerd. Een en ander moet resulteren in een contract tussen partijen waarin ook de financiën worden vastgelegd. Keer op keer is gebleken dat de rijksoverheid een onbetrouwbare onderhandelingspartner is.

Ook de VVD is van oordeel dat er een mix van functies mogelijk moet zijn in het veenweidegebied. Keuzes moeten snel worden gemaakt. De nieuwe opgave vertroebelt naar het oordeel van de VVD de discussie. Het een is nog niet afgewerkt terwijl er al weer nieuwe ontwikkelingen, bv. op het gebied van de waterberging, in gang worden gezet. Het is zaak dat er nu niet alleen nog maar op de nieuwe opgaven wordt ingezet. Oog moet er ook zijn voor dat wat er ligt en hoe dat kan worden opgelost om te voorkomen dat er teveel vermenging van zaken gaat plaatsvinden. Bij de tot standkoming van het waterhuishoudingsplan en het streekplan zijn er moties en amendementen aangenomen die ook richting aan de discussie kunnen geven. Spreker stelt voor een en ander te betrekken bij het Plan van Aanpak dat in 2005 aan deze commissie en ook aan de commissie WEM zal worden voorgelegd.

Hij betreurt het ten eerste dat er oorspronkelijk rekening gehouden werd met een subsidie van ruim € 7 miljoen, echter, dit werd door Brusselse wetgeving om zeep geholpen en kan derhalve niet worden geïnvesteerd. Voortaan moet dit vooraf duidelijker in beeld worden gebracht, teneinde dergelijke missers te voorkomen.

De heer Lokker licht toe dat in voorliggende stukken ook een evaluatie van het Plan van Aanpak de Venen is opgenomen. De commissie wilde de resultaten van de evaluatie benutten om tot een kaderstellende opmerking richting GS te komen. GS kunnen nu niet méér doen, dan hetgeen de commissie heeft gevraagd. In de bestuursnotitie worden de inhoudelijke dilemma's toch heel duidelijk in beeld gebracht en dat is voldoende om de discussie te voeren over vragen als "waar staan we nu" en "waar moeten we naar toe". Hij heeft er geen bezwaar tegen dat GS meer richting aan de discussie gaan geven, wanneer de commissie dat concreet vraagt, echter, het gaat er nu om de resultaten van de evaluatie aan de commissie te presenteren. Hij constateert dat de commissie onderschrijft dat er op korte termijn keuzes moeten worden gemaakt en dat er voortgang moet worden gemaakt. Hij beschouwt dat als een opdracht richting GS. Om die reden moet wellicht de hoofddoelstelling worden geherformuleerd. De commissie meent dat het eenzijdig inzetten op het tegengaan van bodemdaling andere problemen creëert en deze ongewenst acht. Het handhaven van een mix van functies in het veenweidegebied heeft ook de voorkeur van deze commissie.

Reeds is voorzien in een strakkere aansturing van het proces. Besloten is dat de verantwoordelijke overheden in het DB zitting gaan nemen. De overige partijen participeren in het AB en hebben een adviserende functie. Daarmee tracht men slagvaardiger en efficiënter te kunnen opereren.

De heer Reerink begrijpt niet hoe het sturingsprobleem nu is opgelost.

De heer Lokker legt uit dat het oorspronkelijke sturingsmodel de besluitvorming nogal eens vertraagde. Nu gaan de verantwoordelijke overheden via het DB direct met elkaar communiceren over datgene dat besloten moet worden met hun bestuurlijke achterban.

De heer Reerink vraagt of het DB gaat bestaan uit alle verantwoordelijke overheden of dat er met afgevaardigden wordt gewerkt.

De heer Vos vraagt zich af of er al een besluit over het sturingsmodel is genomen, wetende dat het GLTO zich daarover nog deze week moet beraadslagen.

De heer Lokker verduidelijkt dat het bestuur in meerderheid besluiten neemt. Het is juist dat het GLTO zich nog aan het beraden is over dit model. Maar in meerderheid is men reeds met dit model accoord gegaan.

In het DB hebben zitting: 1 gedeputeerde Zuid Holland, 1 gedeputeerde Utrecht, 1 vertegenwoordiger van alle gemeenten veenweidegebied Zuid Holland, 1 vertegenwoordiger van alle gemeenten veenweidegebied Utrecht en 2 dijkgraven. Het DB telt niet meer dan 6 leden. Alle betrokkenen hebben mandaat waardoor een voortvarende aanpak mogelijk wordt. De overheden zijn de beslissers en de betalers en alle andere partijen zijn

van groot belang voor het creëren van draagvlak. Ook in de uitvoering wordt daarmee rekening gehouden, echter, nu is een voortvarende aanpak nodig.

Indien er te weinig geld is voor de uitvoering zullen de ambities moeten worden bijgesteld met handhaving van de kwaliteitsdoelstellingen. Mogelijk zal er wat meer tijd moeten worden genomen maar er mag niet op de kwaliteit worden ingeleverd.

Er zijn ook alternatieve financieringsbronnen. De problematiek raakt aan drie portefeuilles, nl. Water, Ruimtelijke Ordening en Groen. GS vinden het van belang dat de drie portefeuillehouders een en ander goed coördineren en de beschikbare instrumenten ten volle te benutten.

Het waterpeil is inderdaad van doorslaggevende betekenis voor het grondgebruik. In het Plan van Aanpak de Venen komt o.a. naar voren dat water een leidend principe is. Ook wijst spreker op de autonome ontwikkelingen in de landbouw bv. rond de melkprijs. De provincie kan dat niet beïnvloeden. De provincie kan wel ondernemerschap stimuleren, bv. middels verbrede landbouw met toegevoegde waarden. Hij vraagt of de commissie deze lijn steunt teneinde te bewerkstelligen dat boeren als beheerders van het landschap in De Venen blijven. Graag hoort hij daarover de opvattingen van deze commissie.

De heer Vos geeft aan dat de VVD-fractie in januari van gedachten zal gaan wisselen over plattelandsontwikkeling, verbrede landbouw en veenweidegebied. Hij vraagt of de gedeputeerde zelf een voorzet wil leveren. De VVD zal daar vervolgens op reageren. Zijn fractie staat volledig achter de verbrede landbouw, echter, de invulling van de verbrede landbouw wil de VVD eerst nog apart bespreken.

De heer Reerink vraagt, evenals de heer Vos, ook om een voorzet van de gedeputeerde. Het is hem onmogelijk om nu prioriteiten aan te brengen in de 30 gepresenteerde aanbevelingen.

Op pag. 7 verwijst hij naar de aanbevelingen bij recreatie, waar o.a. wordt aangegeven dat gemeenten en waterschappen het actieplan watersport gaan heroverwegen. Dit heeft ongetwijfeld raakvlakken met het provinciale beleid. Dit mag niet alleen aan gemeenten en waterschappen worden overgelaten.

Vervolgens wordt aangegeven dat terreinbeheerders en gemeenten duidelijkheid moeten scheppen over de toegankelijkheid. Ook dat heeft te maken met provinciale subsidies in het kader van agrarisch natuurbeheer en natuurbeheer. Voorts is de laatste bullit op die pagina ten aanzien van de MER plicht hem niet duidelijk.

Mevrouw Doornenbal laat weten dat landbouwverbreding de instemming van haar fractie heeft, echter, zij tekent daarbij wel aan dat landbouwverbreding niet oneindig kan doorgaan. Men dient wel oog te houden voor de realiteit. De gedeputeerde wil niet in kwaliteit maar wel in tijd inleveren. Dienaangaande vraagt zij om een tijdplanning. De regeling natuurlijke handicaps kan niet gestapeld worden. Zij vraagt of onderzocht kan worden welke mogelijkheden er zijn op het gebied van financiële tegemoetkomingen voor agrariërs die in de knel komen.

De heer De Vries vindt dat er inderdaad op een mix van functies moet worden ingezet. D66 wil vooral inzetten op natuurontwikkeling in het gebied. Ook hij onderschrijft dat verbreding van de landbouw wel zijn beperkingen heeft en sanering op onderdelen zal dan ook onvermijdelijk zijn. Graag ziet hij daarvoor voorstellen tegemoet. Punt 4.5 bevat goede aanknopingspunten. Ook wil hij meer inzicht omtrent het beheer door een grotere natuurorganisatie van delen in de veenweidegebieden.

De heer Witteman memoreert het voorstel van de heer Lokker om als commissie een koe te adopteren. Het lijkt de SP en GL inmiddels beter om, in plaats van een koe, een boer te gaan adopteren en dat iedere fractie per kwartaal met een boer in het veenweidegebied gaat praten over de problematiek aldaar. De SP en GL zullen hier in een volgende vergadering op terugkomen.

De heer Kloppenborg stemt in met de visie van de gedeputeerde dat het kwaliteitsniveau moet worden gehandhaafd, zij het dat er wat wordt getemporeerd. GL is voorstander van de verbrede landbouw met perspectief en uitstraling die bv. streekeigen producten kan aanbieden.

De heer De Heer vindt het merkwaardig waarom de gedeputeerde de commissie vraagt of de verbrede landbouw wel een goed idee is. Al eerder werd door hem aangegeven dat er vijf toekomstrijke perspectieven voorhanden zijn. Van groot belang is het dat er grote eenheden worden gerealiseerd. Tot op heden werden er versnipperde

oplossingen voor kleine gebieden aangeboden. De toekomstperspectieven krijgen alleen via robuustere eenheden kans van slagen.

Zijn fractie stemt in met de vijf toekomstperspectieven mits deze in een goed en samenhangend plan worden vorm gegeven. Het lijkt erop alsof er voor de Venen een halve reconstructie met een schaakspel in gang wordt gezet om alles opnieuw in te richten. Hij vraagt of de bestuursstructuur kan worden geënt op die van het project Hart van de Heuvelrug, vergezeld van een bestuursakkoord, raamovereenkomst en uitwerking met mandjes e.d. De heer Reerink wijst erop dat er nu sprake is van een effectieve beheersstructuur voor De Venen.

De heer De Heer begrijpt dat er wel een structuur is voor AB en DB, echter, het gaat erom welk plan er gemaakt wordt en hoe dat wordt uitgevoerd. Voor de uitvoering van het plan kan gedacht worden aan een raamovereenkomst met uitwerking in mandjes. Het is zaak dat er per polder een visie wordt ontwikkeld die integraal van opzet is.

De heer Bisschop ging uit van een oriënterende bespreking, terwijl de gedeputeerde nu vraagt om richtinggevende uitspraken. Onderkend moet worden dat ook in de toekomst de landbouw de dragende structuur is van dit gebied. Dat heeft consequenties voor bv. waterbeheer en natuurgebieden. In het kader van het streekplan vond er discussie plaats over verbreding van de landbouw. Niet alleen is er sprake van groene en blauwe diensten maar ook kan worden gedacht aan bepaalde vormen van ambachtelijkheid mits kleinschalig van opzet. Daarmee kan de beherende taak van de landbouw in dit gebied wellicht overeind gehouden worden. In die richting wil hij de prioriteiten gesteld zien.

Geconstateerd is dat de financiën beperkt zijn en dat betekent dat er realistische ambities moeten worden geformuleerd. Zijn fractie streeft naar levensvatbare landbouw.

De voorzitter vraagt of er van de zijde van de gedeputeerde een beleidskader kan worden geformuleerd voor de nieuwe opgave, waarop de commissie in de volgende vergadering kan terugkomen.

De heer Lokker zegt toe dat hij een notitie zal opstellen met daarin een richtinggevende koers van het College van GS, voorzien van enkele scenario's. Het is niet zijn bedoeling een masterplan voor het gehele gebied te ontwikkelen. Daar waar partijen op onderdelen al tot overeenstemming zijn gekomen, moet met het proces worden doorgegaan. Daarnaast zal worden bezien hoe de nieuwe opgaven daarbij kunnen worden betrokken. GS hechten eraan dat er in een vroeg stadium met de inwoners van het gebied wordt gecommuniceerd; zij moeten al heel snel bij de planvorming worden betrokken. Er moet dan ook al snel een besluit worden genomen over de communicatie met het gebied en afspraken zijn nodig over de vraag in hoeverre GS en PS gezamenlijk gaan optrekken.

De heer De Heer memoreert dat er tijdens verkiezingstijd avonden in de Venen zijn gehouden en daar heeft de gedeputeerde Lokker laten weten dat eerst de evaluatie van het Plan de Venen zou worden afgewacht, alvorens uitspraken te doen over de waterberging.

De heer Lokker antwoordt dat tijdig met bewoners moet worden gecommuniceerd over nut en noodzaak van de waterberging, bv. aan de hand van enkele scenario's. Het is beslist zijn bedoeling om medio 2005 helderheid te geven, ook over de waterberging.

De heer Damen adviseert de gedeputeerde GLTO en WLTO te verzoeken zo snel mogelijk in beeld brengen waar "de stoppers, de blijvers en de uitbreiders" in het gebied zich bevinden. Dat inzicht is nodig om concrete plannen te ontwikkelen. Al in 1998 heeft de VVD ervoor gepleit om die analyse op te stellen.

De heer Lokker beaamt dit. Aan de hand van keukentafelgesprekken moeten deze gegevens zo snel mogelijk in beeld worden gebracht. Dit is overigens grotendeels al gerealiseerd. Zo moet er een plan tot stand komen dat draagvlak in het gebied heeft.

De heer De Heer memoreert dat, bij de vaststelling van het eerste plan De Venen, hij de toenmalige gedeputeerde vroeg of het plan voldeed aan de ideeën van Waterbeleid 21^e eeuw. De gedeputeerde bevestigde dat, echter, nu is men vijf jaar verder en pas nu wordt getracht het plan daaraan te laten voldoen. Hij betreurt deze vertraging.

De heer Lokker geeft aan dat het waterbeleid 21^e eeuw en de kaderrichtlijn Water pas recentelijk in beeld zijn gekomen. Er zijn zoveel nieuwe gegevens en inzichten op grond waarvan de wateropgave goed tegen het licht moeten worden gehouden. Enkele jaren geleden was daarvan nog geen sprake. Toen werd er in de begroting slechts een minimaal bedrag voor water opgenomen terwijl men nu voor een veel grotere financiële opgave staat.

De heer Witteman heeft de indruk dat de gedeputeerde wel naar de agrariërs wil luisteren maar niet met ze gaat praten.

Gehoord de discussie, constateert de voorzitter dat deze commissie heeft kennisgenomen van de evaluatie. Deze is voldoende besproken. Met betrekking tot de nieuwe opgave en het nieuwe plan De Venen dat opgesteld dient te worden, zal de commissie nader met de gedeputeerde van gedachten wisselen aan de hand van een voorzet terzake van het college van G.S.

Portefeuille dhr. mr. J.H. Ekkers

7. Beleidsregels recreatiewoningen provincie Utrecht

De voorzitter geeft het woord aan de inspreker, de heer M. de Graaf van de Bewonersverenigingen rondom Maarsseveen, bestaande uit ca. 275 leden .

De heer De Graaf verwijst naar de notitie die zojuist is uitgereikt, betreffende Parken rondom de Maarsseveense Plas. Hij licht deze uitvoerig toe. Hij laat weten dat de voorgestelde beleidsregels veel onrust bij de bewoners hebben veroorzaakt van de 7 chaletparken aan de Westbroekse Binnenweg in de gemeente Maarssen. De vereniging stelt de gesprekken met Groen Links, het CDA en de PvdA zeer op prijs. Ook dankt hij de ambtenaren van de provincie voor de ontvangen informatie.

Al 35 jaar wordt het wonen in recreatiewoningen door diverse overheden gedoogd. Door deze lange duur en het bestemmingsplan uit 1979, waaruit objectgebonden overgangsrecht is ontstaan, is er veel vertrouwen ontstaan bij bewoners. Het in 1999 goedgekeurde bestemmingsplan heeft bijgedragen aan dit vertrouwen. De terreineigenaren gingen met pensioen en hebben hun terreinen aan bewoners verkocht. De RABO-bank is daarin meegegaan en heeft dat gefinancierd. Nu voelen de bewoners zich als “aangeschoten wild”, wanneer het voorgestelde beleid doorgaat. Ca. 1000 bewoners zullen zwaar gedupeerd worden, financieel en wat betreft hun woonomgeving. Hij vraagt de commissie om samen met de gemeente Maarssen en betrokken bewoners in overleg te treden en deze “Gordiaanse Knoop” door te hakken, zonder tussenkomst van juristen.

De heer De Vogel memoreert dat er bewoners zijn die destijds grond gekocht hebben van ondernemers die gestopt zijn met hun bedrijf. Hij vraagt of betrokkenen collectief of individueel naar de gemeente zijn gegaan voordat ze tot koop overgingen; hebben ze de gemeente gevraagd of dit op bezwaren zou stuiten?

De heer Bos geeft aan dat in bijlage 3 van de notitie wordt gesproken over 713 recreatiewoningen in Maarssen terwijl er in een gemeentelijke notitie melding wordt gemaakt van 1318 recreatiewoningen, waarvan 468 permanent bewoond worden. Hij vraagt hierover om uitleg.

De heer Bisschop constateert dat de heer De Graaf zojuist pleitte voor voortgezet overleg. Hij vraagt of er daadwerkelijk perspectief is voor een gemeenschappelijk gedragen resultaat. Hij vraagt welke oplossingsrichting de voorkeur heeft van de bewoners.

Het CDA sluit zich bij deze vraag aan.

De heer De Graaf antwoordt dat er in 2002 grond in de Molenpolder is gekocht van de eigenaar. Bestuurders van de gemeente, de notaris en de Rabobank waren bij de gesprekken aanwezig. Alle partijen gaven aan dat “het prima voor elkaar was” en dat permanente bewoning was toegestaan. Aan de overzijde van de plas staan drie gelijke chaletparken die onlangs objectgebonden overgangsrecht hebben gekregen. Mensen mogen daar permanent wonen.

Binnen de gemeente Maarssen zijn nóg een aantal recreatieparken, voornamelijk in de Bethunepolder. Wellicht gaat het daar om honderden recreatiewoningen. Ieder jaar wordt daar in oktober de waterleiding afgesloten en mensen kunnen daar dan niet meer permanent wonen. Echter, het gaat hier om gegevens van de gemeente Maarssen waar hij weinig van kan zeggen.

Spreker doelt zelf op 7 parken met ca. 400 chaletwoningen die nagenoeg allemaal permanent worden bewoond. Voorts geeft hij aan dat de gemeente inmiddels een positioning paper heeft opgesteld met een richtinggevende koers en deze wordt door de bewoners onderschreven. Deze richting werd vijf jaar geleden aan de andere kant van de Maarsseveense Plas ingezet door de gemeente Maarssen. De gemeente heeft in 1999 een nulmeting uitgevoerd die resulteerde in een bestemmingsplan met objectgebonden overgangsrecht. Ieder jaar wordt dat

gehandhaafd c.q. wordt nagegaan of bewoners voldoen aan gemaakte afspraken. In 2002 werd een zelfde soort bestemmingsplan voor dit gebied ontwikkeld, echter, de provincie vond objectgebonden overgangsrecht niet meer acceptabel.

Mevrouw Dekkers laat weten dat het CDA in beginsel kan instemmen met het provinciaal beleid dat luidt: “Uitsluitend als permanent bewoonde woningen, die voldoen aan de criteria die het Rijk in de Nota Ruimte aangeeft, buiten de kwetsbare gebieden liggen is er een bestemmingswijziging mogelijk. Naast de door het Rijk aangegeven kwetsbare gebieden werken wij de Nationale Landschappen uit om eventuele kwetsbaarheid te bepalen.”

Spreekster signaleert dat er veel recreatiewoningen zijn die gebruikt worden voor permanente bewoning. Door langdurig gedoogbeleid vinden bewoners dat zij rechten hebben verworven. In Maarssen heeft de gemeente in briefwisselingen met bewoners aangegeven dat er een gedoogbeleid gevoerd wordt en dat er dus ook verwachtingen geschapen zijn.

Het CDA legt de volgende vragen aan GS voor:

- Kan GS aangeven of Maarssen de enige gemeente is waar door de gemeente aangegeven is dat de permanente bewoning gedoogd wordt of dat men er op andere wijze recht kan ontlenen aan toezeggingen door overheden?
- Welke taak heeft de provincie in dit beleid, behalve het aangeven van de kwetsbare gebieden? Tijdens werkbezoeken aan complexen met recreatiewoningen is het opgevallen dat de woningen erg dicht op elkaar staan en dat de situatie zeer waarschijnlijk niet zal voldoen aan de veiligheidseisen. Gemeenten zijn de eerst verantwoordelijken voor de veiligheid en de gemeente Maarssen stelt in zijn brief van 22 november jl. bij conceptbeleid permanente bewoning 2004 “dat bij de overgangsregeling een koppeling is gemaakt met de veiligheid van het object en het terrein. Alleen objecten die voldoen aan de redelijke eisen van veiligheid komen in aanmerking voor een beschikking.”

Redelijke eisen van veiligheid zijn h.i. nogal subjectief.

- Zien GS hier een taak voor een onafhankelijke brandinspectie door de regionale brandweer voor een advies voor alle terreinen/objecten in de provincie? De provincie kan een ondersteunende en objectieve rol spelen in de problematiek.
- Waarschijnlijk is het handhaven gemakkelijker gezegd dan gedaan. Welke rol speelt de provincie in de handhaving om recreatiewoningen niet permanent bewoond te laten zijn?

De heer Bos laat weten dat de PvdA-fractie het eens is met de inzet om aan het gedogen van recreatiewoningen die permanent bewoond worden een einde te maken.

Maar de beleidsregels die de provincie stelt, in het verlengde van de rijksregels, zullen niet in alle gemeenten leiden tot de oplossing van deze problemen maar deze alleen maar vergroten. Dat kan niet de bedoeling zijn. Sommige gemeenten hebben in de afgelopen jaren in hoge mate bewoners van recreatiewoningen toegestaan om er permanent te gaan wonen. Als exemplarisch voorbeeld geldt de gemeente Maarssen waar sinds de jaren tachtig deze bewoners zich konden inschrijven en dus meetelden voor de uitwerking van het Gemeentefonds en gewoon OZB betaalden. Daartegenover stonden nauwelijks kosten voor de gemeente die daar dus veel financieel profijt van heeft gehad.

Bij het vaststellen van deze beleidsregels is de grootste zorg van de PvdA niet de gemeenten maar de bewoners die te goeder trouw een recreatiewoning permanent bewonen. Sommigen van hen komen tussen hamer en aambeeld van het tot dan toe gevoerde beleid van de gemeente en deze beleidsregels. Wat kan de provincie daarvoor betekenen?

De PvdA-fractie wil de voorgestelde beleidsregels niet afwijzen maar aanhouden. Hij wil de zekerheid hebben dat deze beleidsregels succesvol uitgevoerd kunnen worden. De PvdA fractie realiseert zich ook dat uitvoering van deze regels na zoveel jaren van gedogen pijn bij sommige bewoners zal veroorzaken. Maar aan het einde moet het beleid wel succesvol zijn.

De problematiek is vergelijkbaar met het woonschepenbeleid. Ook daar is lange tijd gedoogd. De provincie investeert in de sanering zelfs € 3,5 miljoen. De PvdA-fractie houdt geen pleidooi om provinciaal geld beschikbaar te stellen. Dat ligt op de weg van sommige gemeenten met name van hen die ook hebben geprofiteerd van reyuuen, bv. Gemeentefonds en OZB.

Samenvattend stelt spreker:

1. De PvdA-fractie is niet tegen beleidsregels, maar heeft twijfels over het succes van de implementatie ervan. Daarover moet meer zekerheid bestaan.

2. Bewoners die te goeder trouw waren, mogen niet het slachtoffer worden.
3. Gemeenten die er een potje van hebben gemaakt, moeten hun verantwoordelijkheid nemen.
4. De PvdA fractie verzoekt GS om een notitie waarin inzicht wordt gegeven in de te verwachten problemen bij implementatie van dit beleid en oplossingen en aanpassingen van deze regels indien dat nodig blijkt. De beleidsregels mogen geen nieuwe basis worden voor toekomstig gedoogbeleid.
5. Daarom wil de PvdA-fractie deze beleidsregels aanhouden.
6. Cijfers die genoemd worden, komen uit gemeentelijke bronnen, maar lijken niet helemaal te kloppen. Hij vraagt de gedeputeerde hoe men tot een sluitende lijst kan komen.

De heer De Vogel meent dat de problematiek inzake permanent bewonen van recreatiewoningen grote onzekerheid voor bewoners oplevert, met vele juridische vraagstukken en sociale aspecten. Zijn vraag is of er vandaag wel een zgn. 10 punten-besluit door de commissie kan worden genomen. Immers, alle besluiten vragen om een nadere uitleg. Een aantal kan zeker niet worden uitgevoerd, bv. het Bouwbesluit. Mogelijk dat de toekomst door die 10 punten nog onzekerder wordt dan nu. Zijn fractie wil deze inhoudelijke discussie verplaatsen naar februari en aan de hand van een notitie van GS, waarom de PvdA heeft gevraagd, daarover verder de discussie aangaan.

De heer De Heer laat weten dat de Christen Unie de door GS uitgezette lijn met een uitermate terughoudend beleid onderschrijft. Op die manier wordt het kwetsbare landschap zo goed mogelijk beschermd. Zijn fractie vraagt zich af waarom mensen in recreatiewoningen wonen. Het vermoeden bestaat dat het veelal gaat om de lage kosten en de beschikbaarheid van de woning op het moment dat die dringend nodig was. Ook de niet geheel correcte weergave van de regelgeving door projectontwikkelaars kan een rol hebben gespeeld. Maar het gegeven dat er in de provincie onvoldoende woningen beschikbaar zijn, is een andersoortig probleem dat niet opgelost moet worden met het omzetten van bestemmingen op grootschalige wijze. Het wonen in een recreatiewoning die niet voldoet aan het bouwbesluit is onjuist. Deze regels zijn opgesteld in het kader van veiligheid, hygiëne e.d. en moeten worden nageleefd. Sommige complexen zijn een ramp voor hulpverleners met slechte paden, onduidelijke nummeringen e.d. Dergelijke risico's zijn zelfs niet aanvaardbaar bij recreatiewoningen, en dus zeker niet bij permanente bewoning. Het verstrekken van een persoonsgebonden bestemming blijft een mogelijkheid, hoewel zijn fractie daar niet gelukkig mee is.

De heer Bisschop laat weten dat de SGP de ingezette handhaving onderschrijft ten aanzien van het permanent bewonen van recreatiewoningen. De veiligheid moet door de overheid zeer goed worden bewaakt. Het is wel een gegeven dat er jarenlang een gedoogbeleid is ontstaan dat uiteindelijk heeft gefaald. Dit nu is het grote pijnpunt. Het is z.i. te kort door de bocht om de regels nu te gaan herdefiniëren en te verwachten dat iedereen daaraan gaat voldoen. Graag hoort hij van de gedeputeerde wat het bezwaar is tegen het object gebonden overgangsrecht. Is er wellicht een tussenoplossing mogelijk, bv. in jaren uitgedrukt? Er moet tijd zijn om te kunnen toegroeien naar de formalisering van de rijkscriteria. Wanneer het voorgestane beleid wordt geformaliseerd dan dient men zich te realiseren dat er in opeens honderden extra woningen via de reguliere woningmarkt beschikbaar moeten komen.

De SGP wil vasthouden aan de regels, echter, er is zodanig gedoogd dat er nu een niet te tolereren situatie is ontstaan en een oplossing moet worden geboden, zo mogelijk via een tussenstap.

Mevrouw Dekker wil hoe dan ook voorkomen dat dit dossier gaat lijken op dat van de woonschepen. Gedoogbeleid is een halfslachtig beleid. De overheid dient zich zelf serieus te nemen en moet handhaven wat er te handhaven valt. Individuele burgers mogen daarvan niet het slachtoffer worden. Wanneer er voor bewoners van recreatieparken reden is om te mogen aannemen dat zij hun vakantiewoning permanent mogen bewonen, dan moet dat ook kunnen. Dat is het geval voor de bewoners rond de Maarsseveense Plassen. Zij hebben mogen aannemen dat ze een object gebonden overgangsrecht hadden verworven, vanwege het langdurige gedoogbeleid van de gemeente. Ze hebben daarop hun toekomstbeslissingen gebaseerd en financiële verplichtingen aangegaan. Ze zullen gedupeerd worden door een persoonsgebonden overgangsrecht omdat de waarde van hun woningen daardoor enorm zal dalen. De commissie heeft inmiddels inzicht gekregen in het bezwaar van de gemeente Maarssen. De gemeente stelt voor een overgangsregeling toe te voegen aan voorliggende beleidsregels. De gemeente stelt niet zonder het objectgebonden overgangsrecht te kunnen uit morele

overwegingen, gezien het jarenlange gedoogbeleid. Spreekster neigt ertoe om daarin mee te gaan. Haar fractie hecht eraan dat individuele burgers geen schade ondervinden van het corrigeren van het eigen overheidsbeleid. Haar fractie stelt het volgende voor:

- Er komt een overgangsregeling met de mogelijkheid van objectgebonden overgangsrecht. De consequentie daarvan is dat bepaalde woningen permanent bewoond blijven.
- Of het persoonsgebonden overgangsrecht wordt aangevuld met de mogelijkheid van financiële compensatie.

De beleidsregels moeten met 1 van deze 2 aanvullingen worden uitgebreid.

Mevrouw Van Dongen kan zich vinden in de benadering van de PvdA.

Zij verwijst voorts naar de tekst van het streekplan die richting geeft aan hetgeen er in de gebieden moet gebeuren. Gedoogbeleid is een manier voor de overheid om experimenten uit te proberen binnen een duidelijk kader. Hier gaat het om het in gebreke blijven van handhaving door gemeenten en provincie. Maarssen is expliciet zijn eigen gang gegaan en is feitelijk een onbetrouwbare overheid omdat mensen, tegen de regels in, schriftelijke toezeggingen zijn gedaan waaraan zij rechten kunnen ontlenuen. Het is de vraag wie er ten opzichte van deze gemeente corrigerend dient op te treden. Wanneer objectgebonden overgangsrecht wordt toegekend, dan wordt er feitelijk gelegaliseerd in een ongewenste situatie. Dat lijkt haar niet de juiste keuze. Wellicht is een persoonsgebonden beschikking in sommige situaties wel een oplossing. Zij wil graag dat de provincie zijn verantwoordelijkheid neemt richting gemeente Maarssen. Die gemeente moet een Plan van Aanpak opstellen ten aanzien van sanering, eventueel persoonsgebonden beschikkingen alsmede het beschikbaar stellen van alternatieve en betaalbare huisvesting.

Mevrouw Jonkers kan de beleidsregels conform het voorstel van GS wel onderschrijven. Wel zijn er vragen over de rol van de gemeente Maarssen in dit geheel. De SP wacht de reactie van de gedeputeerde op de gestelde vragen af.

De heer Ekkers kan zich voorstellen dat bewoners van recreatiewoningen ongerust zijn, zich vormalen voelen tussen overheden en zorgen hebben over hun rechtspositie. Hij heeft inzage gekregen in de objectgebonden beschikkingen die destijds door de gemeente Maarssen zijn afgegeven. Zijn conclusie is dan ook dat de gemeente wel heel ver is gegaan. Hier doet zich de vraag voor wat nu feitelijk de taak is van de provincie. Hij heeft daarop een duidelijk antwoord, nl. een beperkte taak.

De minister wil een eind maken aan de illegale bewoning van recreatiewoningen. De provincie dient gemeenten te vragen om te gaan handhaven. Wanneer een woning een bestemming heeft als recreatiewoning en de gemeente overweegt om daar een gewone woning van te maken, dan is dat niet meer in strijd met het gebruik. De vraag is dan onder welke omstandigheden de provincie bereid is om zo'n voorstel van de gemeente positief te beoordelen, nl. het omzetten van een recreatiewoning in een normale woning. Gemeenten hebben de mogelijkheid om in een aantal situaties persoonsgebonden beschikkingen af te geven. De provincie heeft in dit geheel slechts één taak, nl. richting gemeenten definiëren wanneer het acceptabel is een recreatiewoning in een normale woning om te zetten. Gemeenten moeten weten dat de provincie daar zeer waarschijnlijk negatief op zal reageren, gelet op de 10 punten die in voorliggende notitie worden genoemd. Immers, in het streekplan is beschreven dat permanente bewoning van recreatiewoningen ongewenst is.

Gevraagd werd om een onafhankelijke toets door de brandweer. Dat speelt pas wanneer wordt overwogen een recreatiewoning in een normale woning om te zetten. Dan zal ook worden getoetst of de woning aan alle andere relevante veiligheidseisen voldoet.

De provincie heeft geen rol in de handhaving. Dat ligt op het terrein van de Inspectie van VROM die terzake beschikt over een beleidsinstrumentarium. Wanneer geconstateerd wordt dat gemeenten in het verleden nalatig zijn geweest dan betekent dit dat ook de Inspectie van VROM nalatig is geweest.

Gevraagd is om het aanhouden van de beleidsregels. Dat is wel mogelijk, echter, feitelijk gaat het alleen om de hier genoemde 10 punten.

Ten aanzien van de status van voorliggend stuk, merkt de gedeputeerde op dat er in het streekplan kaders zijn neergelegd. GS zijn bevoegd om de regels vast te stellen en het is mogelijk daartegen bezwaren in te dienen. Vervolgens gaat het ter kennisneming naar de statencommissie maar de commissie heeft besloten dit te willen bespreken hetgeen nu aan de orde is. Hij zegt toe dat hij de opmerkingen van deze commissie aan GS zal voorleggen waarna de beleidsregels recreatiewoningen door GS zullen worden vastgesteld.

Gevraagd is om meer inzicht in de cijfers. Hij vindt deze niet echt van belang omdat het hier geen verantwoordelijkheid van de provincie betreft. Het verschil in cijfers komt waarschijnlijk omdat de provincie uitsluitend spreekt over recreatiewoningen terwijl de gemeente ook caravans en stacaravans in de getallen meeneemt.

De minister wil dat gemeenten het instrument van de persoonsgebonden beschikkingen gaan hanteren wanneer er sprake is van zeer langdurige gedogen. Het bezwaar tegen objectgebonden overgangsrecht is dat de situatie voortduurt zolang het object bestaat.

Mevrouw Dekker vraagt of gemeenten veel ruimte krijgen om van de beleidsregels af te wijken. Zij meent dat de provincie toch ook het kader moet aangeven op basis waarvan individuele gemeenten een beleid moeten vorm geven

De heer Ekkers antwoordt dat dit niet het geval is. Uitsluitend is de vraag aan de orde wanneer de provincie al dan niet positief staat tegenover het omzetten van een recreatiewoning in een normale woning.

Mevrouw Van Dongen vraagt waarom er rode contouren moeten worden vastgesteld, wanneer gemeenten overgaan tot het afgeven van objectgebonden beschikkingen, deze buiten de rode contouren vallen terwijl de provincie daar niet tegen op kan treden.

De heer Ekkers begrijpt die vraag, echter, alleen de inspectie van VROM dient te controleren en te handhaven en niet de provincie. Waarschijnlijk gaat dit in de toekomst veranderen, omdat de provincie meer toezicht op gemeenten gaat houden en het rijk op provincies. Nu heeft het rijk nog steeds toezicht op gemeenten wanneer het gaat om bouwverordeningen. De voorliggende beleidsregels van de minister zijn feitelijk voor de gemeenten bedoeld en niet voor de provincie.

Gemeenten kunnen de beleidsregels van de minister voluit gaan volgen maar dat zal met een aantal bewoners conflicten opleveren met inschakeling van de rechter. Wanneer een gemeente achter de bewoners gaat staan dan zal er een conflict ontstaan tussen het ministerie en de gemeente. De provincie is hier in geen partij. De beleidsregels kunnen niet worden uitgebreid.

Mevrouw Dekkers laat weten dat het CDA positief staat tegenover het voorstel van de PvdA.

De heer Bos begrijpt dat de provincie Utrecht geen partij in dit geheel is, echter, de provincie stelt nadere beleidsregels, ook op verzoek van de minister. Duidelijk is dat de implementatie van het beleid niet zonder slag of stoot zal verlopen en dat zich terzake knelpunten zullen voordoen. Wellicht zal er zelfs nieuw gedoogbeleid gaan ontstaan. De PvdA vraagt nogmaals om een notitie van GS (na de jaarwisseling) waarin inzicht wordt geboden in de mate van succes van de implementatie van de beleidsregels. Zo wordt er op provinciaal niveau een poging gedaan om vast te stellen welke problemen er bij de implementatie van het beleid kunnen gaan ontstaan. Dit overzicht kan aan de staten en aan de uitvoerder en controleur van het beleid worden meegegeven. De voorzitter begrijpt dat de PvdA-fractie de gedeputeerde vraagt de beleidsregels niet vast te stellen zolang er geen discussie is geweest in deze commissie over de bedoelde notitie.

De heer Bos bevestigt dit.

De heer De Vogel meent dat de minister de gemeenten én de provincie verzocht heeft om ongewenste situaties te beëindigen. Een andere invalshoek is dat, wanneer de provincie spelregels gaat vaststellen, de provincie zich wel degelijk in een roldragende positie manoeuvreert.

Hij kan zich vinden in het voorstel van de PvdA, maar stelt voor om ook het positioning paper van de gemeente Maarssen daarbij te betrekken. Zorgvuldigheid in dit proces is van groot belang.

De heer De Heer vraagt of er een kans is dat de provincie ooit een partij gaat worden tussen minister en gemeenten in. Heeft de provincie in het verleden bij de goedkeuring van bestemmingsplannen ooit bepalingen goedgekeurd die betrekking hadden op permanente bewoning van recreatiewoningen?

Mevrouw Dekker meent dat de provincie de positie heeft om regels te kunnen opstellen voor het toetsen van gemeentelijk beleid, dat wil zeggen, indien een gemeente op basis van gewijzigd beleid ten aanzien van permanente bewoning van een recreatiewoning de stap zet naar een bestemmingsplanwijziging. In de notitie had h.i. beter kunnen staan: beleidsregels voor bestemmingsplanwijzigingen inzake permanente bewoning recreatiewoningen.

Wanneer het alleen maar gaat om het toetsingskader van de provincie voor bestemmingsplanwijzigingen van gemeenten, dan is er veel meer ruimte. Haar eerdere pleidooi om de beleidsregels te verruimen is dan ook veel minder aan de orde. Zij kan zich nu wel meer in dit beleidskader vinden omdat de reikwijdte zeer beperkt is.

Mevrouw Van Dongen heeft er moeite mee dat gemeenten, die wanbeleid hebben gevoerd, daar uiteindelijk toch voordeel van krijgen. Maarssen heeft zich jarenlang niet aan de afspraken gehouden, wil recreatiewoningen permanent laten bewonen, maar dat mag er niet toe leiden dat de rode contouren daardoor worden aangetast. Zij begrijpt niet waarom de provincie in dat opzicht geen rol heeft. Overigens werd aangegeven dat de provincie die rol in de toekomst wél krijgt. In de toekomst zal de provincie dan ook geconfronteerd worden met de consequenties van gemeentelijk beleid en de rechtsongelijkheid die terzake binnen één provincie is ontstaan. Haar fractie heeft sympathie voor het voorstel van de PvdA.

De heer Ekkers kan instemmen met het verzoek van deze commissie om de discussie over dit punt in januari te hervatten, echter, de vraag is wat er dan valt te bespreken. Hij ziet niets in een notitie van GS over de mate van succes van de beleidsregels, omdat de provincie daar niet over gaat. Hij gaat mee met de opmerking van mevrouw Dekker dat de kop van de notitie mogelijk een verkeerde suggestie kan wekken. Spreker verwijst voorts naar pag. 2 waar wordt aangegeven wat de rol van de provincie is. Hij is zich ervan bewust dat er juridische en emotionele problemen zijn, echter, de provincie is daarin geen partij. De provincie toetst de spelregels niet, maar alleen maar de 10 regels. Hij begrijpt de opmerking dat het vreemd is dat de provincie niet kan optreden wanneer permanente bewoning buiten de rode contour komt te liggen. Dergelijke signalen en knelpunten kunnen wel naar de inspectie VROM worden doorgegeven.

Mevrouw Dekker memoreert dat de PvdA wil nagaan in hoeverre het beleid succesvol kan zijn. Gegeven de reikwijdte van deze regels bepaalt de provincie zelf in hoeverre het beleid succesvol is. Een en ander is alleen maar aan de orde op het moment dat de gemeente een bestemmingsplanwijziging aan de provincie voorlegt. De heer Ekkers benadrukt dat handhaving een taak is van de gemeenten en het afgeven van een persoonlijke gedoogbeschikking is ook een taak van gemeenten. De provincie komt alleen in beeld wanneer een gemeente een recreatiewoning wil omzetten in een normale woning.

De verantwoordelijkheden op het gebied van de ruimtelijke ordening gaan in de toekomst veranderen. Duidelijk is dat de provincie dan ook met erfenissen uit het verleden zal worden geconfronteerd, echter, een en ander is dan wel goed gedocumenteerd. Schades zullen zeker niet zonder meer door de provincie worden overgenomen. Daarover moeten goede afspraken worden gemaakt.

Hij kan niet uitsluiten dat de provincie in het verleden in het kader van bestemmingsplannen een rol heeft gespeeld bij recreatiewoningen.

De heer Bos zet uiteen dat de provincie enkele jaren geleden het bestemmingsplan Gageldijk heeft vastgesteld waarin het objectgebonden overgangsrecht vorm heeft gekregen.

De heer Ekkers meent dat een en ander door latere wetgeving van een hogere overheid kan worden achterhaald.

De heer Bos begrijpt dat mevrouw Dekker het een andere situatie vindt omdat de regels alleen getoetst worden wanneer gemeenten nieuwe bestemmingsplannen indienen. Wat hem betreft is dat nog maar de vraag, uiteindelijk moet er toch aan dezelfde regels worden getoetst.

Mevrouw Dekker vindt dat dit wel verschil maakt omdat de gemeente Maarssen gelegenheid heeft om objectgebonden overgangsrecht toe te passen en het recreatiepark als zodanig kan blijven bestaan, zodat er geen noodzaak is om bij de provincie aan te kloppen.

De heer Ekkers verwacht dat de minister objectgebonden overgangsrecht van de hand zal wijzen maar alleen met persoonsgebonden overgangsrecht kan instemmen.

De heer Bos begrijpt dat de gedeputeerde geen notitie wil schrijven over de mate van succes die tijdens de implementatie van de beleidsregels wordt verwacht. Op zijn verzoek wordt de vergadering een moment geschorst, voor nader overleg met de diverse fracties.

Na een korte schorsing, heropent de voorzitter de vergadering.

De heer Bos laat namens PvdA, CDA, VVD en Groen Links en andere fracties weten dat er regels moeten komen, daarover kan geen misverstand bestaan. Betrokken fracties kunnen zich in hoge mate vinden in de regels die nu door GS worden voorgesteld. Zij vragen de gedeputeerde om in januari opnieuw met de commissie over dit onderwerp te spreken. Meer inzicht stellen de fracties op prijs over hetgeen het college van

GS heeft afgesproken met de handhavers van deze regelgeving, nl. de Inspectie VROM. De Inspectie zal toch wel een beeld hebben hoe deze regels moeten worden gehandhaafd, hetzij actief, hetzij passief en daarvoor een tijdplanning hanteren. Een korte notitie daarover richting commissie wordt op prijs gesteld.

De heer Ekkers meldt dat hij medio januari 2005 overleg heeft met de Inspectie VROM. Hij zal daar de nodige vragen stellen over dit onderwerp en de commissie vervolgens informeren over de reacties van de Inspectie middels een korte notitie. Hij zal trachten een en ander alsnog in de januari vergadering aan de orde te stellen.

De voorzitter rondt de discussie af. Dit onderwerp komt ter afsluiting terug in de volgende vergadering.

8. Vragen inzake de tweede voortgangsrapportage aanjaagteam jongeren- en studentenhuisvesting

De voorzitter meldt dat dit punt op verzoek van D66 is geagendeerd. Inmiddels zijn er schriftelijke antwoorden op de vragen van D66 gegeven.

De heer De Vries heeft uit de notitie, die de commissie destijds ter kennisneming ontving, begrepen dat er toch een wijziging is gekomen in de manier van functioneren van het aanjaagteam. Hij heeft daarover ook vragen gesteld. De gedeputeerde liet weten dat de werkwijze niet is gewijzigd maar spreker blijft erbij dat dit toch het geval is. Spreker kan zich vinden in het antwoord op zijn laatste vraag, nl. dat er in mei van gedachten zal worden gewisseld over de vraag in hoeverre het aanjaagteam succesvol is geweest.

Het aanjaagteam is z.i. qua doelstelling enigszins gewijzigd en het mag niet zo zijn dat tijdens de komende evaluatie er alleen maar positieve geluiden naar voren komen. Dat moet worden voorkomen. Hij heeft heel duidelijk notitie genomen van het feit dat er toch een wijziging in de werkwijze is doorgevoerd. Duidelijkheid moet er komen over de behaalde resultaten. Zo is het te makkelijk om te stellen dat de eenheden aan de Europalaan op het conto van het aanjaagteam moeten worden geschreven terwijl met name de SSH hiertoe de nodige initiatieven heeft genomen.

De heer Ekkers vindt het niet zo bezwaarlijk dat het enthousiaste aanjaagteam zaken naar zich toe trekt die feitelijk op het conto van anderen geschreven zouden moeten worden, mits de provincie daardoor beter op de kaart komt te staan.

De heer Schreurs vindt het eveneens onwenselijk om de doelstellingen van het aanjaagteam bij te gaan stellen, temeer, wanneer deze naar beneden worden bijgesteld. De PvdA hecht aan de oorspronkelijke doelstellingen. Nadrukkelijk stelt hij dat het aanjaagteam geen aannemersbedrijf is zodat de vraag gerechtvaardigd is wanneer resultaten op het conto van het aanjaagteam of van anderen moeten worden bijgeschreven. Wanneer er een vervolg komt voor het aanjaagteam moet dit wat helderder worden gedefinieerd. De resultaten moeten meetbaar en controleerbaar zijn. Na het mislukken van Houten en Odijk staan er nog vervolgprojecten op stapel. In Amsterdam is een onderzoek uitgevoerd met tegengestelde conclusies die in Houten werden gesteld. Het blijkt wel degelijk mogelijk te zijn om jongerenhuisvesting in kantoorpanden te realiseren. Voor wat betreft de mogelijkheden voor wonen boven winkels adviseert hij de gedeputeerde contact op te nemen met Amsterdam en Maastricht.

In het Plan van Aanpak wordt een vraag gesteld over verbreden of verdiepen van het aanjaagteam. De PvdA-fractie vindt verdiepen toch wenselijker, gezien de korte looptijd van het aanjaagteam. Door verdiepen kunnen de resultaten mogelijk toch wat worden verbeterd.

Voorts brengt hij het bevorderen van de doorstroming onder de aandacht. De gemiddelde leeftijd van bewoners op een SSH complex ligt tussen de 22 en de 23 jaar. Het is de vraag hoe hoog het percentage studenten is. De SSH maatregel om ingeschrevenen direct aan te melden voor Woningnet is heel goed.

Voorts memoreert hij dat de prijsvraag een goed initiatief is dat mede uit de koker van de PvdA komt.

Mevrouw Van Dongen vindt het niet verstandig om doelstellingen tussentijds te wijzigen. De vraag doet zich dan voor op welke punten er aan het eind wordt geëvalueerd. Met die werkwijze kan men zelfs zo het eigen succes gaan creëren. De meerwaarde van het aanjaagteam is wat haar betreft nog onvoldoende zichtbaar. Zo worden er geen plannen gemaakt om barrières in het creëren van studentenhuisvesting weg te nemen. De doorstroming in studenten- en jongerenhuisvesting is niet eenvoudig en de wetgeving is complex. Wellicht dat het aanjaagteam voorwaarden kan creëren om doorstroming te bevorderen en ervoor te zorgen dat er toch voor de betrokken doelgroep huisvesting wordt gecreëerd.

De heer Witteman begrijpt uit de antwoorden op de vragen van D66 dat het aanjaagteam toch enigszins op een mislukking dreigt uit te lopen. Hij stelt op voorhand voor om de rapportage te agenderen voor de commissie vergadering van mei.

De heer Ekkers laat weten dat het zoeken en vinden van huisvesting voor jongeren en studenten feitelijk een normale opdracht is voor het bouwen van woningen. In dit specifieke geval gaat het vooral om tijdelijke huisvesting. De vraag is hoe vrijkomende ruimten met creativiteit en met beperkte investeringen tijdelijk kunnen worden aangewend voor deze specifieke doelgroep. Dat vraagt om een bepaalde attitude die uiteindelijk in de normale organisatie moet worden ingebed. De staten hebben financiën beschikbaar gesteld voor een experiment gedurende twee jaar. Wat hem betreft behoeft die termijn ook niet te worden verlengd omdat die specifieke attitude en manier van denken dan in de reguliere organisatie moet zijn ingebed. Naar zijn idee is er geen sprake van een wezenlijke taakverschuiving voor het aanjaagteam.

Mevrouw Van Dongen vraagt hoe GS erin willen voorzien dat de taken van het aanjaagteam in nieuw beleid worden verankerd.

De heer Ekkers meent dat er in het verleden te weinig aandacht is geweest voor de huisvesting van ouderen en gehandicapten. Het project Wel Thuis is ontstaan uit een behoefte, die eigenlijk eerder had moeten worden onderkend in de normale reguliere organisatie. Een en ander geldt ook voor jongeren en studenten. Men mag van de gedeputeerde en de leiding van de organisatie verwachten dat zij de voortgang terzake alert zullen bewaken.

De voorzitter rondt de discussie af. De eindrapportage zal in deze commissie worden besproken, zo mogelijk voorzien van conclusies van GS.

9. Presentatie Dotterlandschap, in aanwezigheid van leden van de commissie WEM

Aan de hand van sheets gaat de heer E. van Tooren uitvoerig in op het dotterlandschap.

Alle aanwezigen ontvangen een hand-out van deze presentatie.

Op een vraag van D66, antwoordt de heer Van Tooren dat het hier een groter gebied dan Rijnenburg betreft, teneinde meer oplossingen te kunnen genereren. Terzake verwijst hij naar het kaartmateriaal.

De heer De Heer memoreert dat het plan Dotterlandschap is ontstaan uit visionaire ideeën over drijvende huizen. Hij begrijpt dat er geen concreet project tot stand is gekomen om de gemeente Utrecht te voeden met de inrichting van Rijnenburg. Vragen heeft hij voorts over de relatie tussen het project voor de Hollandse IJssel en het landinrichtingsproject Hollandse IJssel.

Mevrouw Van Dongen meent dat er wel heel veel overlap tussen de verschillende projecten gaat ontstaan. Is er inzicht waar projecten elkaar raken?

De heer Van Tooren zet uiteen dat gebleken is dat de gemeente Utrecht niet echt prioriteit gaf aan Rijnenburg. Zo ontbrak er nog een structuurvisie. Grootste prioriteit lag bij de ontwikkeling van Leidsche Rijn en van het Stationsgebied. Nu is de tijd gekomen voor overleg met de stad Utrecht over de positie van Rijnenburg. Waar mogelijk, zal gezamenlijk worden nagegaan hoe Rijnenburg tot ontwikkeling kan worden gebracht. Wellicht wordt ook het spiegelproject voor Rijnenburg weer van betekenis.

In zijn presentatie is hij ingegaan op het project Hollandse IJssel van het HDSR, nl. "Hollandse IJssel meer dan water". O.a. wordt daar ingegaan op het water, waar nodig in combinatie met functieverplaatsing langs de Hollandse IJssel. Dit heeft geen verband met de landinrichting.

Tijdens de eerste fase van het project is een gebiedsanalyse uitgevoerd, o.a. ook naar de plannen die in ontwikkeling zijn. Plannen worden niet gestapeld en overlappen elkaar niet. Wel worden de plannen in de regio van het Groene Hart ingepast.

De voorzitter dankt de heer Van Tooren voor zijn duidelijke presentatie.

Deze kwestie komt terug in een volgende vergadering van de commissie, wanneer GS een standpunt hebben ingenomen en de commissie daarbij wil betrekken.

TER KENNISNEMING

10. Subsidiering projecten ecologische verbindingszones

Gemeld wordt dat de PvdA hierover schriftelijke vragen heeft ingediend, die nog niet zijn beantwoord.

11. Bijdragen voor heideherstel particulier natuurbeheer resp. projecten particulier natuurbeheer

12. Subsidieverzoek regeling draagvlak Natuur

13. Evaluatie implementatie flora- en faunabeheer provincie Utrecht

14. Beantwoording vragen vermogen corporaties

15. Commissievragen LPG

16. Sluiting

Niets meer aan de orde zijnde, sluit de voorzitter de vergadering.